

POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIECIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć: Humanizacja medycyny									
1. Kod zajęć: L_III-6_85A		2. Liczba punktów ECTS: 3							
3. Kierunek:	Lekarski	6. Liczba godzin:	ogółem	wykłady	e-learning	ćwiczenia	konwersatoria	Praktyczne nauczanie kliniczne	Praktyki zawodowe
4. Rok studiów	III	7. Zajęcia stacjonarne:	30				30		
5. Semestr:	VI	8. Poziom studiów:	JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ						
Koordinator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia: Dr n. biol. Małgorzata Stańczyk									
9. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	10. Język wykładowy:		polski					

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):	
C1.	Rozumienie kluczowych aspektów dotyczących szeroko rozumianej idei humanizmu w medycynie, w tym zwłaszcza humanizacji procesu leczenia.
C2.	Zwrócenia uwagi na konieczność uwzględnienia uwarunkowań społeczno-kulturowym w procesie leczenia, indywidualnych emocjonalnych, psychologicznych i duchowych potrzeb pacjentów, z jednoczesnym respektowaniem praw pacjenta.
C3.	Zwrócenie uwagi na ważność komunikacji w procesie leczenia i w pracy zespołowej.
C4.	Zwrócenie uwagi na kształtowanie postaw prozdrowotnych.
2. Wymagania wstępne:	
Brak	

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:				
W zakresie wiedzy				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się (Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
D.W1.	L_84A-I-DW1	zna i rozumie społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Test wiedzy	C2. C4.
D.W5.	L_84A-I-DW5	zna zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.W6.	L_84A-I-DW6	rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.W14.	L_84A-I-DW14	zna zasady promocji zdrowia, jej zadania i główne kierunki	Aktywność w trakcie zajęć	C4.

		działania, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia;	Dyskusja Test wiedzy	
D.W17.	L_84A-I-DW17	zna prawa pacjenta;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Test wiedzy	C2.
D.W 18.	L_84A-I-DW18	zna zasady pracy w zespole;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.W19.	L_84A-I-DW19	Zna i rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Test wiedzy	C2.
<i>W zakresie umiejętności</i>				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
D.U1.	L_84A-I-DU1	potrafi uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Test wiedzy	C2.

D.U4.	L_84A-I-DU4	potrafi budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U5.	L_84A-I-DU5	potrafi przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii oraz rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U6.	L_84A-I-DU6	potrafi informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U7.	L_84A-I-DU7	Potrafi angażować pacjenta w proces terapeutyczny;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U8.	L_84A-I-DU8	Potrafi przekazać pacjentowi i jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	C3.

			Dyskusja Test wiedzy	
D.U9.	L_84A-I-DU9	Potrafi udzielać porad w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Test wiedzy	C3. C4.
D.U12.	L_84A-I-DU12	Potrafi komunikować się ze współpracownikami, udzielając informacji zwrotnej i wsparcia;	Aktywność w trakcie zajęć Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych Dyskusja Test wiedzy	C3.
D.U13.	L_84A-I-DU13	Potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Test wiedzy	C1.
D.U15.	L_84A-I-DU15	Potrafi przestrzegać praw pacjenta;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Test wiedzy	C2.
<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.2	L_84A-I-K2	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta;	Aktywność w trakcie zajęć Dyskusja Obserwacja	C1., C2., C3. C4
K.3	L_84A-I-K3	Jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;		
K.4.	L_84A-I-K4	Jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych		

		uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;		
K.5	L_84A-I-K5	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;		
K.6	L_84A-I-K6	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;		

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się
KONWERSATORIA		
T1.	I. Międzynarodowa Karta Wartości Humanistycznych.	D.U13., D.U15., K.4, K.1 D.W17., D.U15., K.3
T2.	II. Prawa Pacjenta w Polsce w świetle <i>Ustawy o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta</i>.	
T3.	III. Komunikacja interpersonalna. Komunikacja kliniczna.	D.W5., DW6., D.U4., D.U5. D.U6., D.U7., D.U8. D.W1., D.W19. D.U1.
T2.	IV. Uwarunkowania społeczno-kulturowe jako czynnik wpływający na przebieg procesu leczenia. Wielokulturowość w opiece zdrowotnej.	
T1.	V. Humanistyczny wymiar kultury organizacji.	D.W18., D.U12., D.U13. D.W14., D.U9., K.6
T4.	VI. Rola zachowań prozdrowotnych w promocji zdrowia pracowników.	
T4.	VII. Europejski Kodeks Walki z Rakiem.	D.W14., D.U9., K.6 D.W14., D.W19., DU1.
T1., T4.	VIII. <i>Plaetree model</i> – jako przykład opieki skoncentrowanej na pacjencie	
T.1., T.4.	IX. <i>Arte-terapia</i> – wykorzystanie terapeutycznych walorów sztuki jako czynnik humanizacji procesu leczenia oraz kształtowania optymalnego środowiska terapeutycznego.	D.W14., D.W19., D.U1., D.U4.

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu wiedzy, wymagane jest również przedstawienie wybranego zagadnienia w oparciu o samodzielną analizę literatury przedmiotu. W przypadku nieobecności Student powinien dostarczyć usprawiedliwienie nieobecności oraz uzupełnić braki w terminie i formie ustalonej z koordynatorem przedmiotu. Nie przewiduje się zwolnień z zaliczenia końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez słuchaczy a nie wykorzystywane przez wykładowcę)

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
Holistyczne podejście do pacjenta , K. Markocka-Mączka, K. Grabowski, R. Taboła, (red.), K. Turowski w: Profilaktyka i Edukacja Zdrowotna 2017, 171-180.	Humanism in Medical Practice:What, Why and How? M. Hulail, Hospice and Palliative Medicine International Journal 2018, 2, 336-339.
Humanistyczne wymiary zdrowia i choroby , T. Kobierzycki. Humanistyka i Przyrodoznawstwo 2011, 17, 153-174.	Zdrowa organizacja w kontekście humanizacji pracy , M. Skiba https://bibliotekanauki.pl/chapters/26110300
Etyczno-prawne uwarunkowania opieki nad pacjentem , E. Baum, D. Karkowskiej, Arkadiusz Nowak, (red.), Poznań 2023.	Wpływ wielokulturowości na odczuwanie i uśmierzanie bólu , A. Dąbrowska, M. Więclawik, S.Lange, Ból 2025, Tom 26, Nr 2, s. 25–32.
Kulturowe uwarunkowania opieki nad pacjentem B. Głodowska, E. Bum, R. Staszewski, E. Murawska, (red.), Poznań 2019.	Strategies to humanize the medical treatment and mourning in COVID-19 Intensive Care Units , Melegari G., et. all., 2020, DOI: 10.22541/au.159534706.61141856.
USTAWA z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta	Humanization in healthcare arises from the need for a holistic approach to illness , De la Fuente-Martos C., et. all., Med Intensiva, 2018, 42 (2), 99-109.
Podstawy komunikacji z pacjentem , B. Chwieraska, W. Witt, Komunikacje medyczna dla studentów i lekarzy, (red). M. Nowina Konopka, W. Feleszka, Ł. Małecki 2018, 11-26.	Intersections of the arts and art therapies in the humanization of care in hospitals: Experiences from the music therapy service of the University Hospital Fundación Santa Fe de Bogotá, Colombia , Ettenberger M., et. all., https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.1020116
Rola zachowań prozdrowotnych w promocji zdrowia pracowników , K. Hildt-Ciupińska, J. Bugajska, Bezpieczeństwo Pracy, 09, 2011, s. 10-13.	.

**8. Kalkulacja ECTS – proponowana:
(na podstawie poniższego przykładu)**

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg harmonogramu realizacji programu studiów) z wykładowcą	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).